

Från pressfronten den 16 maj 1946.

N:r 53.

Vpl befäl. Motionen om fördubbling av premierna till vpl, som uttas för utbildning till uoff och off, har inte vunnit något beaktande av statsutskottet, skriver StT (fp), som anser detta vara olyckligt.

Ty det är först och främst orättvist mot de värnpliktiga ungdomarna, som drabbas av uttagningen till förlängd tjänstgöring därför, att de under värnpliktsövningarna visar lojalitet, energi och goda befälsanlag. De bästa av dem, de som uttas för att skolas till värnpliktiga fänriker, blir därigenom skyldiga att fullgöra en precis dubbelt så lång sammanhängande tjänstgöring som vanliga värnpliktiga - hela två år.

Beslutet var olyckligt även ur en annan synpunkt, fortsätter tidningen: "Arbetsglädjen vid de förband, där dessa befälsämnen provas, måste naturligtvis bli lidande, både före uttagningen och därefter. De värnpliktiga vid dessa förband vet ju från början, att den, som sköter sig sämst, slipper undan med ett år, den, som sköter sig bäst, nödgas fullgöra två år och de, som står mitt emellan, ett och ett halvt år. Det är f.ö. ingen angenäm uppgift för befälet vid dessa förband att hos inskrivningsnämnden föreslå de bästa eleverna till denna tvångsuttagning." Annerlunda skulle det ha varit om det förslag, som nuvarande arméchefen för länge sedan ingav till regeringen, kunde genomföras, heter det vidare:

Det gick ut på att premien exempelvis för de till fänriksutbildning uttagna skulle höjas från 1.500 till 3.000 kronor. Det var också detta, som den nu avstyrkta motionen gick ut på... För att inte tala om att det bland åtminstone en del av de värnpliktiga befäls eleverna ute vid förbanden i stället för besvikelser och missnöje skulle kuma bli en tävlan om att bli uttagen till fortsatt befälsutbildning. Detta skulle i sin tur främja det rent militära resultatet av denna utbildning och slutligen underlätta utbildningsbefälets och inskrivningsmyndigheternas svåra uppgift. Men så resonerar tydligen inte statsutskottet.

Det rör sig ju blott om ett penningbelopp, förklarar tidningen, och som det nu blivit får tydligen dessa unga män och deras militära lärare vänta länge på denna rättvisa. Men även det framtida försvaret lär inte undgå att behöva anlita tusentals värnpliktiga som officerare och underofficerare. Så inte kommer problemet att försvinna, heter det till sist.

Dechargen. Det Sköldska systemet med hemliga och anonyma listor kommer inte att återuppstå, dekreterar DN (fp) i en ledarkommentar till dechargedebatten:

Hur det hela skall ordnas till sist har man inte riktigt klart för sig - den s.k. utrensningens granskning är bara ett provisorium - , men alla understryker nu att de önskar betryggande kontroll enligt demokratiska grundsatser. Den framåtsyftande kritiken har gjort nytta. De militära och civila tjänstemannakårerna i utsatta ställningar har fått bättre garantier mot missförstånd och godtycke.

- MT (sd) skriver: "Någon entusiasm för generalordern och det system den bygger upp visade naturligt ingen, och det är att hoppas att bedömningsnämndens befattning med granskningsfrågor skall skapa större garantier mot misstag."

- Det är mer än ömtåligt, skriver Norrländska Socialdemokraten, att på grund av en hemlig övervaknings uppfattning om en persons politiska orientering avgöra om han skall befordras eller icke i den tur och ordning som hans meriter i övrigt berättigar till. Endast de exceptionella förhållandena under kriget kan försvara en dylik hemlig övervakning, men de äro ju å andra sidan så tungt vägande att det näppeligen kan vara rimligt att korsfästa det statsråd som sanktionerat dem även om det överskrider grundlagens bud. Sedan vi nu kommit in i fredliga förhållanden kan väl övervakningen inte behöva vara hemlig utan ske under mera betryggande former.

Försvars- utgifterna. Det är under nuvarande internationella förhållanden ytterst svårt att säga, var vi skall sätta gränsen för vårt fredsförsvar och därmed även gränsen för kostnadsramen för detsamma, skriver tidningen Kalmar (bf):

Men redan nu bör det dock kunna sägas ifrån, att Sveriges folk säkerligen undanber sig sådana laborationer med försvaret, som hörde till ordningen för dagen i mitten av 1920- och 1930-talen. Det måste ligga en säker grund för beräkningarna, en grund, som ej blott bygger på stämningarna inom landet utan som fastmer bygger på det internationella läget. Regeln bör vara, att vi skall ha det försvar, som vårt lands säkerhet kräver, men att detta försvar ej bör få kosta mer än som är oundgängligen nödvändigt. Det inferno, som ligger bakom oss i form av ett fruktansvärt krig, bör ge oss den rätta anvisningen i berört hänseende.